

Pświętokrzyska **Przedsiębiorczość**

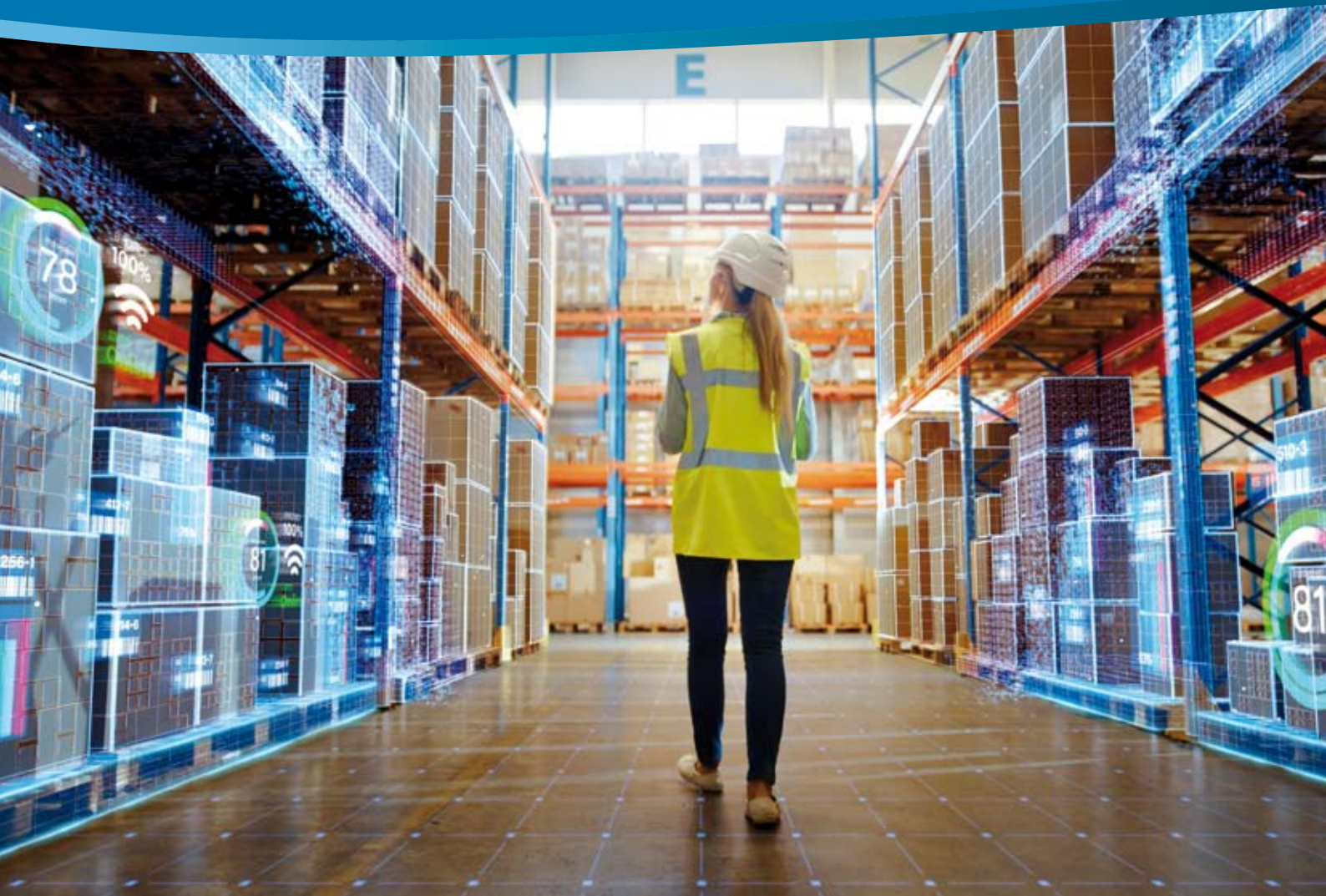
Wydanie
specjalne
Kielce
Rok 2026

BIULETYN STAROPOLSKIEJ IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ

NOVATOR 2025

**19. edycja konkursu SIPH
na najlepsze innowacje
w województwie świętokrzyskim**

Oferty współpracy
międzynarodowej
Spotkania B2B

Dedykowane usługi doradcze dla
przedsiębiorstw

Szkolenia i warsztaty

Wsparcie zarządzania
innowacjami

Patronat nad konkursem sprawują:

- Prezes Urzędu Patentowego RP
- Prezes Krajowej Izby Gospodarczej
- Wojewoda Świętokrzyski
- Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

Partnerzy:

Ośrodek przy SIPH

Sponsorzy:

Patronat medialny sprawują:

TVP | info_

„Przedsiębiorczość świętokrzyska”

Biuletyn Staropolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Kielcach

Druk:

Drukarnia Cyfrowa INGA
Kielce, ul. Wapiennikowa 15

Szanowni Państwo,

Konkurs NOVATOR 2025 po raz kolejny potwierdził, że w regionie świętokrzyskim nie brakuje ludzi i organizacji, które z odwagą wyznaczają nowe kierunki rozwoju. Tegoroczni laureaci to przedstawiciele środowisk nauki, biznesu i administracji, łączący wiedzę, doświadczenie oraz umiejętność wdrażania innowacyjnych rozwiązań w praktyce. Ich osiągnięcia pokazują, że postęp rodzi się tam, gdzie spotykają się pomysł, determinacja i gotowość do współpracy.

Konkurs, organizowany przez Staropolską Izbę Przemysłowo-Handlową, od lat stanowi ważną platformę promującą nowatorskie przedsięwzięcia oraz osoby i organizacje, które wnoszą istotny wkład w rozwój gospodarczy i technologiczny regionu. Wyróżnione w edycji 2025 projekty i inicjatywy obejmują szerokie spektrum działań — od innowacyjnych inwestycji, przez współpracę nauka–przemysł, po inicjatywy wspierające gospodarkę i młodych twórców. To najlepszy dowód na to, że innowacja ma wiele twarzy, a każda z nich przyczynia się do budowania silniejszej i bardziej konkurencyjnej przyszłości.

Oddając do rąk Czytelników niniejsze wydawnictwo, chcemy nie tylko zaprezentować laureatów konkursu NOVATOR 2025, lecz także podkreślić znaczenie ich pracy, zaangażowania i odwagi w realizacji ambitnych celów. Ich sukcesy są inspiracją dla całego środowiska gospodarczego i akademickiego, a zarazem potwierdzeniem, że konsekwentne wspieranie innowacyjności przynosi wymierne efekty dla całego regionu.

Miło mi poinformować, że patronat honorowy nad konkursem sprawują Prezes Urzędu Patentowego RP, Prezes Krajowej Izby Gospodarczej, Wojewoda Świętokrzyski i Marszałek Województwa Świętokrzyskiego. Organizację wręczenia NOVATORÓW 2025 wsparli Bank Gospodarstwa Krajowego, Ośrodek Enterprise Europe Network przy SIPH, Wojewoda Świętokrzyski, Świętokrzyska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Kielcach – serdecznie dziękuję. Podziękowania kieruję także do wszystkich osób i instytucji zaangażowanych w prace Kapituły Konkursu NOVATOR oraz do patronów medialnych.

Wszystkim uczestnikom dziesiątej edycji konkursu NOVATOR dziękuję za udział. Laureatom gratuluję i życzę sukcesów, związanych z nagrodzonymi projektami. Niech to wyróżnienie będzie nie tylko przejawem uznania, ale też impulsem do podejmowania kolejnych ambitnych wyzwań.

CEZARY TKACZYK

Prezydent Staropolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej
Przewodniczący Kapituły Konkursu NOVATOR 2025

Nagrody NOVATOR 2025

Innowacyjna inwestycja

- Caffaro Sp. z o.o., Sp. k. Słonowice
- Globtrak Polska Sp. z o.o. Kielce
- KGA Sp. z o.o. Kielce

Współpraca nauka – przemysł

- Politechnika Świętokrzyska w Kielcach
i Altar Sp. z o.o. Kielce

Lider innowacyjności

- Odlewnie Polskie S.A. Starachowice

Animator gospodarki

- Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny
Głównego Urzędu Miar w Kielcach

Młody novator

- Katarzyna Piekacz

Innowacyjna inwestycja

Caffaro Sp. z o.o., Sp. k. Słonowice

Projekt „Koła pasowe do silników spalinowych, micro, mild hybrydowych”

Spółka CAFFARO stworzyła nowatorskie koła pasowe (rolki), prowadzące pasy wieloklinowe.

Opatentowany kształt nowych kół pasowych zapewnia lepsze odprowadzanie ciepła z łożyska, co prowadzi do redukcji temperatury kół do 10°C, zwiększając tym samym ich trwałość o 50%. Nowatorska konstrukcja hybrydowa, łącząca stalowy szkielet z obudową z tworzywa sztucznego, zapewnia doskonale odprowadzanie ciepła z łożyska, jednocześnie zmniejszając masę koła pasowego. Dzięki temu, hybrydowe koła pasowe są znacznie lżejsze od metalowych odpowiedników, co przekłada się na mniejsze zużycie paliwa oraz niższe zużycie surowców. Innowacje te przyczyniają się do znaczącego zmniejszenia zużycia materiałów i energii w produkcji, a także do zwiększenia trwałości i wydajności układów napędowych w samochodach hybrydowych.

Badania przemysłowe i prace rozwojowe zrealizowano w oparciu o projekt pt. „Koła pasowe do silników spalinowych, micro, mild hybrydowych”, który był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Caffaro posiada nowoczesne laboratorium wyposażone m.in. w komorę badawczą z układem napędu pasa, systemem zmiany temperatury i wilgotności oraz rejestracją mierzonych parametrów. Urządzenie pozwala na wytworzenie i utrzymanie ustalonego „klimatu” (temperatury i wilgotności) przez dowolny czas oraz jego monitorowanie i rejestrowanie. Razem z napędem pasa stwarza to możliwość symulowania testu drogowego dzięki ustawieniu konkretnej prędkości rolek w zadanym czasie.

Firma Caffaro to producent rolek i napinaczy, zarówno dla aut osobowych, dostawczych, ciężarowych jak i traktorów. Oferuje też usługi i wykonywanie części według indywidualnych projektów dla branży motoryzacyjnej, kolejowej i budowlanej.

www.caffaro.pl

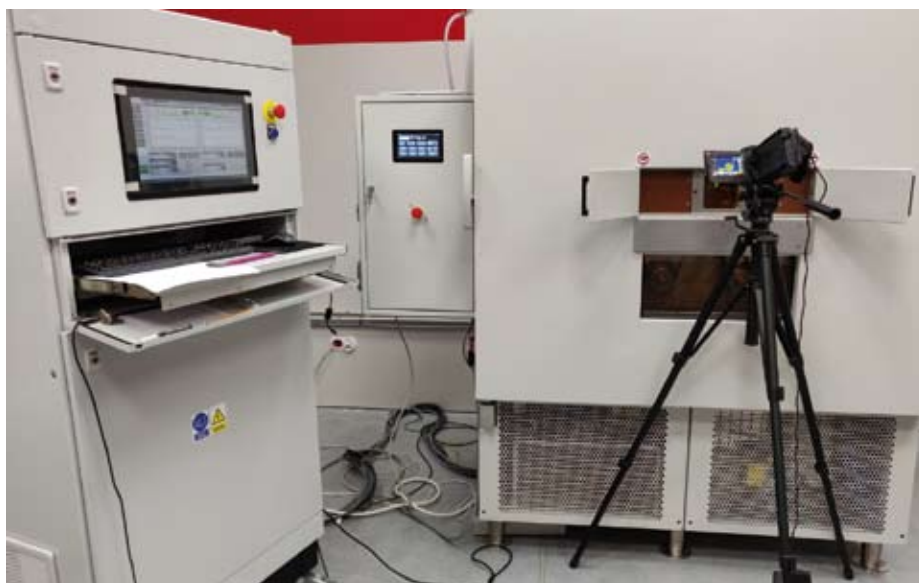
Siedziba firmy Caffaro w Słonowicach

Gotowa rolka w gnieździe formy wtryskowej

Koło hybrydowe i koło tradycyjne

Zrobotyzowane stanowisko formowania wtryskowego

Innowacyjna inwestycja

Globtrak Polska Sp. z o.o. Kielce

Projekt „Smart Bin”

Spółka Globtrak Polska wykorzystała sztuczną inteligencję do cyfryzacji odbioru odpadów.

Smart Bin to samodzielny, zaawansowany technologicznie produkt, który przekształca tradycyjny pojemnik odpadowy w inteligentny element systemu zarządzania miastem. Stanowi on realne wsparcie w cyfryzacji gospodarki odpadami oraz jeden z kluczowych komponentów wdrażania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym.

Tradycyjny model odbioru odpadów oparty jest na sztywnych harmonogramach. Niezależnie od ilości śmieci w pojemniku śmieciarka podjeżdża, by go opróżnić według harmonogramu odbioru. Często generuje to puste kursy, a co za tym idzie niezasadne koszty. Smart Bin pozwala odbierać odpady wyłącznie z tych pojemników, które są faktycznie wypełnione, optymalizując trasy odbioru. Niezależnie od tego, czy są to worki, kartony czy luzem wrzucone śmieci, czujnik dokładnie określa, czy pojemnik jest pusty, w połowie pełny czy już gotowy do odbioru.

Smart Bin to skalowalny produkt, który wpisuje się w strategię Smart City i transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym. Łączy technologię i dane w spójny ekosystem, umożliwiając osiągnięcie wymiernych efektów: niższych kosztów, mniejszej emisji i wyższej efektywności.

Wdrożenie Smart Bin przynosi wymierne efekty ekonomiczne zarówno dla operatorów gospodarki odpadami, jak i jednostek samorządowych. Najważniejszym rezultatem jest istotna redukcja kosztów operacyjnych, związanych z odbiorem odpadów. Dzięki bieżącej informacji o poziomie zapełnienia pojemników możliwe jest planowanie tras w oparciu o rzeczywiste potrzeby, co eliminuje konieczność opróżniania półpustych kontenerów. W praktyce przekłada się to na zmniejszenie liczby kursów śmieciarek, niższe zużycie paliwa, ograniczenie kosztów pracy kierowców i eksploatacji floty. Dodatkowym efektem jest wydłużenie żywotności infrastruktury i sprzętu, dzięki bardziej efektywnemu wykorzystaniu zasobów oraz ograniczeniu niepotrzebnych przejazdów.

Smart Bin został opracowany w oparciu o autorskie rozwiązania technologiczne, obejmujące zarówno konstrukcję urządzenia, jak i sposób zbierania oraz przetwarzania danych. Kluczowym elementem jest własne podejście do pomiaru zapełnienia pojemnika – zastosowa-

Smart Bin przekształca tradycyjny pojemnik odpadowy w inteligentny element systemu zarządzania miastem

Zalety systemu Smart Bin

wany system optyczny został zoptymalizowany pod kątem pracy w rzeczywistych warunkach (różne frakcje odpadów, nieregularne kształty, zabrudzenia). Dzięki temu możliwe jest uzyskanie wysokiej dokładności pomiaru tam, gdzie tradycyjne rozwiązania zawodzą.

Wykorzystano również autorskie rozwiązania w zakresie zarządzania energią, co pozwala

na długą pracę urządzenia bez konieczności częstej obsługi serwisowej (5 lat na jednej baterii z możliwością przedłużenia żywotności do 10 lat). Zintegrowano czujniki zapełnienia, temperatury i ruchu, które współpracują w jednym urządzeniu. Raportowanie danych umożliwia efektywne przesyłanie informacji przy minimalnym zużyciu energii i zasobów sieciowych.

Istotnym elementem jest także konstrukcja urządzenia, odporna na trudne warunki środowiskowe (IP68, kontakt z chemikaliami, wstrząsy), co zostało zaprojektowane z myślą o wieloletniej eksploatacji w środowisku komunalnym.

www.globtrak.com

Innowacyjna inwestycja

KGA Sp. z o.o. Kielce

Projekt „Dostawa dwóch komór klimatycznych przeznaczonych do symulacji warunków środowiskowych obejmujących zmiany temperatury i wilgotności”

Firma KGA zaprojektowała i wykonała urządzenia dla Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego Głównego Urzędu Miar w Kielcach.

Wysokospecjalistyczne urządzenia metrologiczne spełniają rygorystyczne wymagania w zakresie stabilności i jednorodności parametrów środowiskowych. Przy realizacji projektu powstało kilka autorskich rozwiązań technologicznych

Zastosowano precyzyjny algorytm sterowania procesem osuszania kondensacyjnego, bazujący na bezpośrednim monitorowaniu i regulacji temperatury punktu rosy. Rozwiązanie to umożliwia stabilną kontrolę wilgotności względnej również w warunkach temperatur ujemnych, bez konieczności stosowania klasycznych układów sprężarkowych do osuszania, co znacząco redukuje energochłonność systemu.

Opracowano unikalny układ regulacji wydajności chłodniczej, polegający na kontrolowanym „wytracaniu” nadmiarowej mocy poprzez dynamiczną rekonfigurację funkcji elementów wymiany ciepła (zamiana ról skraplacza i parownika). Takie podejście pozwala na niezwykle precyzyjne dopasowanie mocy chłodniczej do aktualnych warunków pracy komory, eliminując zjawiska przeregulowania i zwiększając stabilność temperaturową.

Wprowadzono autorską konstrukcję kompaktowego bloku wymiany ciepła, integrującego funkcje parownika i skraplacza w jednej strukturze. Rozwiązanie to minimalizuje straty energii, upraszcza układ instalacyjny oraz poprawia dynamikę odpowiedzi systemu na zmiany zadanych parametrów.

Zastosowano technologię precyzyjnego wytwarzania i dozowania pary wodnej, w której ilość generowanej pary jest bezpośrednio zależna od dostarczanej energii cieplnej. Pozwala to na płynną i dokładną regulację wilgotności, przy jednoczesnym ograniczeniu strat energetycznych i eliminacji zjawisk kondensacji niekontrolowanej.

Urządzenie wyposażono w rozbudowany system elektroniczny, umożliwiający ciągłe monitorowanie parametrów środowiskowych (temperatura, wilgotność, punkt rosy) z możliwością konfiguracji częstotliwości próbkowania. System zapewnia pełną wizualizację przebiegów oraz archiwizację danych, co jest kluczowe w zastosowaniach metrologicznych i badawczych.

Komora klimatyczna o zakresie temperatur od -70°C do 180°C

Komora klimatyczna o zakresie temperatur od -90°C do 120°C

Zastosowane rozwiązania pozwoliły osiągnąć ponad dziesięciokrotnie wyższą dokładność regulacji mocy chłodniczej w porównaniu do standardowych rozwiązań dostępnych u globalnych producentów. Przekłada się to bezpośrednio na zwiększoną stabilność temperaturową ($\leq \pm 0,3$ °C), wyższą jednorodność warunków w przestrzeni roboczej, ograniczenie zużycia energii oraz skrócenie czasów stabilizacji parametrów.

Realizacja projektu przyczyniła się również do powstania innowacji procesowych w projektowaniu i produkcji urządzeń. Opracowano nowe wskaźniki efektywności energetycznej (na przykład zużycie energii na jednostkę objętości komory) i zoptymalizowano koszty jednostkowe wytwarzania komponentów konstrukcyjnych (na przykład obudów, wymienników). Nastąpił też rozwój kompetencji w zakresie projektowania rozwiązań dedykowanych pod specyficzne wymagania klienta.

Podejście projektowe, oparte na integracji prac badawczo-rozwojowych z procesem produkcyjnym, umożliwia szybkie wdrażanie innowacyjnych rozwiązań oraz ich skalowanie w kolejnych realizacjach.

www.kga.com.pl

Współpraca nauka - przemysł

Politechnika Świętokrzyska i Altar Sp. z o.o. Kielce

Projekt „PARROT AI”

Inteligentny Asystent Lekarza to efekt współpracy naukowców Politechniki Świętokrzyskiej i firmy Altar.

Lekarze poświęcają aż 28-43% czasu wizyty pacjentów na wypełnianie dokumentacji medycznej. To czas zmarnowany dla obu stron. Projekt PARROT AI – Inteligentny Asystent Lekarza to wspólna odpowiedź kieleckiej firmy Altar Sp. z o.o. i Politechniki Świętokrzyskiej (Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki) na ten systemowy problem polskiej służby zdrowia.

Istota innowacyjności projektu polega na zastosowaniu sztucznej inteligencji do automatycznej, bieżącej transkrypcji rozmów lekarskich i samodzielnego wypełniania dokumentacji medycznej w czasie rzeczywistym, bez angażowania uwagi lekarza. System słucha rozmowy podczas wizyty, rozumie jej kontekst medyczny w języku polskim i automatycznie generuje kompletną dokumentację.

Projekt PARROT AI opiera się w znacznej mierze na autorskich rozwiązaniach, wypracowanych przez obie strony konsorcjum. Stworzono nową metodę zamiany mowy na tekst, dedykowaną wyłącznie branży medycznej – rozumiejącą specjalistyczne słownictwo lekarskie w języku polskim. Łączy ona kilka autorskich algorytmów: korekcji tekstu, identyfikacji zwrotów bliskobrzmiących (np. nazw leków), rozróżniania zwrotów obcojęzycznych w narracji polskiej oraz lematyzacji medycznej. Uzupełniają je dedykowane słowniki wyrazów medycznych, budowane od podstaw na potrzeby projektu.

Opracowany został mechanizm wnioskowania oparty na sztucznej inteligencji, który na podstawie analizy rozmowy lekarskiej samodzielnie proponuje diagnozę, dobiera terapię, generuje recepty i skierowania. Jest to autorski moduł analityki semantycznej wy-

Parrot AI wykorzystuje model językowy stworzony specjalnie dla branży medycznej do automatycznej transkrypcji wizyty

wiadów lekarskich, niemający odpowiednika na polskim rynku.

Interfejs graficzny (GUI) systemu PARROT AI – zaprojektowany z myślą o minimalizacji obciążenia uwagi lekarza podczas wizyty – posiada indywidualny charakter i zgodnie z wnioskiem projektowym jest przewidziany do zgłoszenia jako wzór przemysłowy w Urzędzie Patentowym RP.

Obok modułu asystenta wizytowego, system obejmuje również voicebota do automatycznej rejestracji pacjentów i przeprowadzania wywiadów wstępnych przed wizytą.

Projekt przeszedł testy w gabinetach lekarskich. Zebrane opinie użytkowników potwierdzają funkcjonalność, użyteczność i ergonomię rozwiązania. System charakteryzuje się modułową, otwartą architekturą, co

oznacza, że może być wdrażany etapami – bez konieczności wymiany całej infrastruktury informatycznej placówki.

PARROT AI jest jednym z nielicznych systemów tego typu na świecie, głęboko zoptymalizowanych pod kątem języka polskiego i polskich realiów prawno-administracyjnych (NFZ, ZUS, recepty elektroniczne). To naturalna bariera wejścia dla zagranicznej konkurencji i jednocześnie silna przewaga firmy Altar w rozmowach z krajowymi odbiorcami.

Projekt otwiera Altar na zupełnie nowy, bardzo duży rynek – cyfryzację polskiej służby zdrowia. PARROT AI będzie oferowany w modelu licencyjnym, co zapewnia stabilne, powtarzalne przychody, skalujące się wprost proporcjonalnie do liczby wdrożeń. Każda nowa placówka medyczna, która wdroży system, generuje stały, miesięczny przychód bez proporcjonalnego wzrostu kosztów po stronie Altar.

Projekt został współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego INFOSTRATEG IV.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

www.tu.kielce.pl

Altar

www.altar.com.pl

Lider innowacyjności

Odlewnie Polskie S.A. Starachowice

Odlewnie Polskie S.A. otrzymała NOVATORA 2025 za konsekwentne wdrażanie innowacyjnych rozwiązań technologicznych, dynamiczny rozwój potencjału badawczo-rozwojowego oraz trwały wkład w rozwój nowoczesnego przemysłu.

Spółka Odlewnie Polskie S.A. od lat konsekwentnie realizuje strategię rozwoju, opartą na wdrażaniu nowoczesnych technologii, inwestycjach w innowacyjne procesy produkcyjne oraz współpracy z sektorem naukowo-badawczym, stanowiąc wzór przedsiębiorstwa skutecznie budującego przewagę konkurencyjną dzięki innowacjom. Pod względem technologii firma jest jedną z wiodących odlewni w Europie.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje systematyczne wdrażanie przez spółkę zaawansowanych rozwiązań technologicznych w obszarze produkcji odlewów, w tym rozwój i zastosowanie nowoczesnych materiałów konstrukcyjnych, takich jak żeliwo ADI. To nowoczesne, innowacyjne tworzywo high-tech, dające nowe możliwości w projektowaniu i produkcji komponentów maszynowych, pracujących w ciężkich warunkach i przy wysokich obciążeniach. Materiał ten idealnie wpisuje się w możliwości produkcji wielkoseryjnej.

Dzięki swoim wyjątkowym właściwościom, ADI doskonale sprawdza się w ekstremalnych warunkach, gdzie kluczowe znaczenie ma wysoka wytrzymałość mechaniczna i plastyczność. Jednym z największych atutów tego materiału jest proces produkcyjny, który jest znacznie szybszy niż kucie. Wykorzystanie odlewów z ADI umożliwia obniżenie śladu węglowego w produkcji dzięki mniejszej energochłonności.

ADI znajduje szerokie, światowe zastosowanie w produkcji elementów konstrukcyjnych pojazdów bojowych, elementów przekładni i kół napędowych. Również producenci branż takich jak przemysł kolejowy, górniczy czy automotive znajdują w żelwie ADI niezawodny i trwały materiał.

ODLEWNIE POLSKIE S.A.

www.odlewniepolskie.pl

Prototypy wykonywane są na zautomatyzowanej linii formierskiej firmy OMEGA

Wykonywanie rdzeni na strzelarkach automatycznych Laempe

Istotnym elementem budowania pozycji lidera innowacyjności są prowadzone przez Spółkę inwestycje w modernizację i automatyzację procesów produkcyjnych. Przykładem jest nowa linia formierska HWS, która umożliwia produkcję odlewów żelaznych o masie do 300 kg. Linia pracuje w technologii skrzynkowej z poziomym podziałem formy i osiąga wydajność do 70 form na godzinę.

Odlewnie Polskie S.A. współpracują również z jednostkami naukowymi i badawczo-rozwojowymi, wdrażając rozwiązania będące

efektem transferu wiedzy między nauką a przemysłem. Dzięki temu Spółka skutecznie odpowiada na potrzeby rynku, rozwijając innowacyjne produkty i technologie zgodne z najwyższymi standardami przemysłowymi. Zrealizowała kilkanaście projektów, finansowanych zarówno z unijnych środków krajowych i regionalnych, jak i z własnych zasobów finansowych. Strategicznym działaniem było utworzenie Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych, który umożliwia wdrażanie nowatorskich rozwiązań oraz stałej współpracy z nauką.

Animator gospodarki

Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar w Kielcach

Kompleks Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego GUM

Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar został uhonorowany za trwały wpływ na wzmacnianie potencjału przedsiębiorstw.

Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar w Kielcach stanowi jedną z najważniejszych inwestycji badawczo-rozwojowych w regionie świętokrzyskim. Jest przedsięwzięciem o przełomowym znaczeniu dla rozwoju gospodarki województwa, stanowiąc realny impuls dla wzrostu innowacyjności, wiedzy, jakości oraz konkurencyjności przedsiębiorstw.

Kampus jest nowoczesnym ośrodkiem badawczo-rozwojowym, w którym funkcjonuje sześć wyspecjalizowanych laboratoriów, m.in. akustyki, czasu i częstotliwości, masy, długości, termometrii oraz informatyki metrologicznej, umożliwiających prowadzenie zaawansowanych badań i prac rozwojowych na potrzeby przemysłu. Wyposażenie w nowoczesną aparaturę

pomiarową pozwala na realizację precyzyjnych pomiarów oraz rozwój nowych metod badawczych, kluczowych dla podnoszenia jakości produktów i procesów technologicznych.

Dzięki dostępowi do najwyższej klasy infrastruktury przedsiębiorcy zyskują możliwość podnoszenia standardów jakości, optymalizacji procesów produkcyjnych oraz

wdrażania innowacyjnych rozwiązań technologicznych.

Jednym z głównych celów Kampusu, a także jego kluczową rolą, jest tworzenie przestrzeni współpracy pomiędzy światem nauki i biznesu. Infrastruktura, powstała we współpracy z Politechniką Świętokrzyską, zakłada jej rozwój poprzez transfer wiedzy i technologii oraz wspólne prowadzenie projektów badawczo-rozwojowych. Kampus wspiera przedsiębiorstwa za pomocą oferowania badań, wzorcowań, ekspertyz oraz udziału w projektach B+R, co bezpośrednio przekłada się na rozwój innowacyjności i konkurencyjności firm. Kampus nie tylko wspiera przedsiębiorstwa, ale również współtworzy regionalny ekosystem innowacyjności.

Działalność Kampusu ma charakter strategiczny – jego celem jest nie tylko rozwój metrologii, ale również stymulowanie rozwoju gospodarczego oraz zwiększanie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw na rynkach globalnych. Infrastruktura ta została zaprojektowana jako miejsce integrujące środowiska naukowe, badawcze i przemysłowe, co sprzyja powstawaniu innowacji oraz wdrażaniu nowoczesnych technologii.

Kampus Laboratoryjny GUM pełni zatem rolę aktywnego animatora gospodarki – tworzy warunki do rozwoju przedsiębiorczości, wspiera transfer wiedzy oraz buduje trwałe relacje między nauką a biznesem, przyczyniając się do wzrostu gospodarczego regionu świętokrzyskiego.

Laboratorium akustyki

Świętokrzyski
Kampus
Laboratoryjny | Głównego
Urzędu
Miar

www.kampus.gum.gov.pl

Młody novator

Katarzyna Piekacz

Projekt „Sposób wytwarzania adsorbentów haloizytowo-węglowych na bazie prekursorów węgla – celulozy i wyłoków owocowo-warzywnych do adsorpcji chlorofenu i aminopyralidu”

Laureatka jest współautorką nowatorskich metod oczyszczania wód i rekultywacji gleb.

Projekt dotyczy dwóch nowych technologii. Pierwsza polega na wytwarzaniu nowego adsorbentu haloizytowo-węglowego, w którym nośnikiem mineralnym jest minerał haloizyt, a prekursorem węglowym makulatura. Otrzymany adsorbent zastosowano do adsorpcji chlorofenu z wody. Chlorofen jest związkiem powszechnie stosowanym do dezynfekcji, który przedostaje się do środowiska wodnego. Jego obecność w wodzie stwarza potencjalne zagrożenie, gdyż może wywoływać działanie mutagenne i rakotwórcze u zwierząt.

Druga to nowo zsyntezowany adsorbent węglowo-mineralny, pochodzący z dwóch uciążliwych dla środowiska odpadów – wyłoków jabłkowych i pyłu cementowo-wapiennego, jako środka odkwaszającego glebę i adsorbentu kaptanu – powszechnie stosowanego herbicydu. Wykazano znaczny wzrost pH gleby, ze stabilizacją obserwowaną w glebach lekkich (piasek, piasek gliniasty) i w glebach ciężkich (glina piaszczysta, glina pyłowa).

Obie technologie wytwarzania adsorbentów zostały zastrzeżone w Urzędzie Patentowym RP – patenty P.246034, P.249166, są gotowe do komercjalizacji. Mają zastosowanie w gospodarstwach sadowniczych, warzywniczych oraz w firmach, zajmujących się przeprowadzaniem usług opryskowych. Opracowane materiały mogą zapobiegać przedostawaniu się herbicydów do środowiska podczas wykonywania prac agrotechnicznych.

Opiekunem projektu jest prof. dr hab. Piotr Słomkiewicz, Uniwersytet Jana Kochanowskiego.

Mgr KATARZYNA PIEKACZ jest doktorantką czwartego roku studiów, kształcąca się w Szkole Doktorskiej UJK. W ramach rozprawy doktorskiej opracowywała metodę otrzymywania adsorbentów mineralno-węglowych, w których stosuje jako nośniki mineralne haloizyt kopalniany (z kopalni „Dunino”), nanorurki haloizytowe oraz kaolinit, a jako prekursor węgla odpady owocowe. Otrzymane adsorbenty zostały wykorzystane do adsorpcji antybiotyków z wody: tetracykliny, doksycykliny, cyprofloksacyny i sulfametoksazolu. Wyniki badań zostały opublikowane w postaci trzech artykułów naukowych w recenzowanych czasopismach, a także przedstawione na dziewięciu konferencjach krajowych oraz międzynarodowej.

Synteza adsorbentu haloizytowo-węglowego

Bank Gospodarstwa Krajowego partnerem Novatora 2025

Bank Gospodarstwa Krajowego przyjął rolę partnera Konkursu SIPH o Nagrodę NOVATOR 2025.

Wsparcie finansowe przedsięwzięcia i udział w pracach Kapituły Konkursu przedstawiciela Banku Gospodarstwa Krajowego przyczyniły się do sukcesu poprzednich osiemnastu edycji.

Bank Gospodarstwa Krajowego to polski bank rozwoju, wspierający zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny kraju. BGK to jedyna tego typu instytucja w Polsce. Działając od ponad 100 lat, BGK finansuje inwestycje w infrastrukturę, mieszkalnictwo i przedsiębiorczość. Angażuje się również w inicjatywy strategiczne, takie jak bezpieczeństwo narodowe i transformacja energetyczna. Bank współpracuje zarówno z sektorem publicznym, jak i prywatnym, mobilizując kapitał na finansowanie projektów, które odpowiadają na kluczowe wyzwania krajowe. Odgrywa również ważną rolę we wdrażaniu funduszy unijnych i Krajowego Planu Odbudowy.

Laureaci edycji 2006 - 2024

NOVATOR 2006

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- Effector S.A. Włoszczowa ● Azymut Włoszczowa
- Inwex Kielce

Innowacyjna inwestycja w usługach

- PKS w Ostrowcu Św. S.A. ● Cezet Bis Starachowice

Współpraca nauka – przemysł

- Zespół z Katedry Wytrzymałości Materiałów Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Świętokrzyskiej i Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich

Lider innowacyjności

- Sławomir Bursztein

Animator gospodarki

- Targi Kielce

NOVATOR 2008

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- ZPUE S.A. Włoszczowa
- PGE Elektrociepłownia Kielce S.A.
- Inwex Sp. z o.o. Kielce

Innowacyjna inwestycja w usługach

- ELMAR „S” Sp. z o.o. Jędrzejów
- CENTROSTAL S.A. Kielce
- Środowisko i Innowacje Sp. z o.o. Dobrów

Współpraca nauka – przemysł

- Centrum Laserowych Technologii Metali Politechniki Świętokrzyskiej i PPUH W&W GLOBUS Kielce

Lider innowacyjności

- Stanisław Szczepaniak

Animator gospodarki

- Grupa Polskie Składy Budowlane Wełecz

NOVATOR 2010

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- Zakłady Górniczo-Metalowe „ZĘBIEC” S.A. w Zębcu
- Valdi Ceramica Sp. z o.o. Stąporków
- DELFIN Sp. z o.o. Kielce

Innowacyjna inwestycja w usługach

- Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych FART Sp. z o.o. Kielce
- Intester Sp. z o.o. w Dobrowie
- Zakład Kamieniarski „PRZYWAŁA” Chęciny

Współpraca nauka – przemysł

- Katedra Inżynierii Komunikacyjnej Politechniki Świętokrzyskiej i Kieleckie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o.

Lider innowacyjności

- Prof. dr hab. inż. Jerzy Zbigniew Piotrowski

Animator gospodarki

- Specjalna Strefa Ekonomiczna „Starachowice” S.A.

NOVATOR 2007

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- Odlewnie Polskie S.A. Starachowice
- Alpol Gips Sp. z o.o. Fidor ● Inwex Kielce

Innowacyjna inwestycja w usługach

- Zakład Doskonalenia Zawodowego Kielce
- Echo Investment S.A. Kielce
- Zakład Kamieniarski „Przywała” Chęciny

Współpraca nauka – przemysł

- Zespół prof. dr. hab. inż. Stanisława Adamczaka z Politechniki Świętokrzyskiej i NSK Bearings Polska S.A. Kielce

Lider innowacyjności

- Bogusław Wypychewicz

Animator gospodarki

- Michał Sołowow

NOVATOR 2009

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe DEFRO Ruda Strawczyńska
- Strunobet-Migacz Sp. z o.o. Kuzki
- Tartak OLCZYK Świdno

Innowacyjna inwestycja w usługach

- PGE ZEORK Dystrybucja Sp. z o.o. Skarżysko-Kam.
- SUPON Sp. z o.o. Kielce
- NOWAX Sp. j. Staszów

Współpraca nauka – przemysł

- Zespół z Katedry Urządzeń i Systemów Automatyki Politechniki Świętokrzyskiej i Celsa Huta Ostrowiec Sp. z o.o.

Lider innowacyjności

- Prof. dr hab. inż. Zbigniew Kowal

Animator gospodarki

- Samorząd Województwa Świętokrzyskiego

NOVATOR 2011

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- ZPUE S.A. Włoszczowa ● Odlewnia Żeliwa FANSULD Końskie
- BIO-MED Sp. z o.o. Kielce

Innowacyjna inwestycja w usługach

- Wodociągi Kieleckie Sp. z o.o. Kielce
- ELPOEKO Sp. z o.o. Polaniec ● PRETORIUS Sp. z o.o. Kielce

Innowacyjna inwestycja samorządowa

- Powiat Ostrowiecki ● Urząd Gminy w Nowej Słupi

Współpraca nauka – przemysł

- Zakład Napędów i Energoelektroniki Politechniki Świętokrzyskiej i EOLIS Sp. z o.o. Kielce

Lider innowacyjności

- Centrum Laserowych Technologii Metali PŚk

Promotor innowacji

- Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii

Animator gospodarki

- Stowarzyszenie Delta Ostrowiec Świętokrzyski

Młody novator

- Wojciech Sadkowski

NOVATOR 2012

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A. Grzybów
- BC-LDS Bobkiewicz, Cholewiński Sp.J. Ostrowiec Świętokrzyski
- Jednostka Innowacyjno-Wdrożeniowa INWEX Sp. z o.o. Kielce

Innowacyjna inwestycja w usługach

- PKS w Ostrowcu Św. S.A.
- BETOMAX Polska S.A. Końskie
- GLOBTRAK POLSKA Sp. z o.o. Kielce

Innowacyjna inwestycja samorządowa

- Powiat Kielecki
- Miasto i Gmina Ożarów

Współpraca nauka – przemysł

- Główny Instytut Górnictwa w Katowicach i Kopalnia Wapienia „Morawica” S.A.

Lider innowacyjności

- Prof. Stanisław Adamczak

Promotor innowacji

- Świętokrzyski Portal Innowacji

Animator gospodarki

- Prof. Leszek Płonecki i prof. Jacek Semaniak

Młody novator

- Igor Paprzycki i Wojciech Rabenda

NOVATOR 2014

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.
- Instytut OZE Sp. z o.o. Kielce
- YUGAT EKO Sp. z o.o. Kielce

Innowacyjna inwestycja w usługach

- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Kielcach
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Końskich Sp. z o.o.
- BC&O Polska Sp. z o.o. Sp. k. Kielce

Współpraca nauka – przemysł

- Prof. Sławomir Spadło Politechnika Świętokrzyska i Intester Sp. z o.o. Dobrów

Lider innowacyjności

- Politechnika Świętokrzyska Kielce

Animator gospodarki

- Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego Kielce

Młody novator

- Monika Łukawska i Renata Stoińska

NOVATOR 2016

Innowacyjna inwestycja

- Delfin Sp. z o.o. Kielce
- PH-T SUPON Sp. z o.o. Kielce
- PU-H „DEXWAL” Dariusz Walkiewicz Dobrowoda

Współpraca nauka – przemysł

- Zespół z Wydziału Mechatroniki i Budowy Maszyn PŚk i OB-R Elementów i Układów Pneumatyki Sp. z o.o. Kielce

Lider innowacyjności

- dr hab. inż. Zbigniew Goryca, prof. PŚk

Animator gospodarki

- Uzdrowisko Busko Zdrój S.A.

Młody novator

- Daniel Krajcarz

NOVATOR 2013

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- Odlewnie Polskie S.A. Starachowice
- Zakłady Urządzeń Kotłowych „Stąporków” S.A.
- P.P.U.H. Profil Sp. z o.o. Starachowice

Innowacyjna inwestycja w usługach

- Bank Spółdzielczy w Kielcach
- TRAKT S.A. Górki Szczukowskie
- Aluco System Sp. z o.o. Kielce

Innowacyjna inwestycja samorządowa

- Gmina Solec-Zdrój

Współpraca nauka – przemysł

- Zespół naukowców z Wydziału Mechatroniki i Budowy Maszyn Politechniki Świętokrzyskiej i Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elementów i Układów Pneumatyki Sp. z o.o. Kielce

Lider innowacyjności

- PROMATIK R.Miernecki, R.Sinkiewicz i M.Strzelecki Spółka Jawna z Bilczy

Promotor innowacji

- Prof. Piotr Słomkiewicz i prof. Anna Świercz (UJK)

Animator gospodarki

- Krzysztof Klicki

Młody novator

- Piotr Ramiączek

NOVATOR 2015

Innowacyjna inwestycja w produkcji

- ZPUE S.A. Włoszczowa
- JIW INWEX Sp. z o.o. Kielce
- Funtronic Sp. z o.o. Kielce

Innowacyjna inwestycja w usługach

- Wodociągi Kieleckie Sp. z o.o.
- Altar Sp. z o.o. Kielce
- PNG Sp. z o.o. Cisów

Współpraca nauka – przemysł

- dr hab. inż. Norbert Radek z Politechniki Świętokrzyskiej i Firma Handlowa „Barwa” Jarosław Czajkowski Kielce

Lider innowacyjności

- VANSTAR

Animator gospodarki

- Gmina Morawica

Młody novator

- Tomasz Kozior

NOVATOR 2017

Innowacyjna inwestycja

- Dafi Pro S.A. Bilcza
- Promet S.A. Starachowice
- VANSTAR Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Książę-Skroniów

Współpraca nauka – przemysł

- Katedra Technologii Mechanicznej i Metrologii (WMiBM) Politechniki Świętokrzyskiej i Chemar Armatura Sp. z o.o. Kielce

Lider innowacyjności

- dr inż. Łukasz Nowakowski

Animator gospodarki

- Cerrad Sp. z o.o. Starachowice

Młody novator

- Paulina Kostrzewa

NOVATOR 2018

Innowacyjna inwestycja

- Celsium Sp. z o.o. Skarżysko-Kamienna
- Jednostka Innowacyjno-Wdrożeniowa INWEX Sp. z o.o. Kielce
- Globtrak Polska Sp. z o.o. Kielce

Współpraca nauka – przemysł

- Katedra Technologii Mechanicznej i Metrologii (WMIbM) Politechniki Świętokrzyskiej i Utech Technics Sp. z o.o. Kielce

Lider innowacyjności

- prof. dr hab. inż. Wiesław Trąmpczyński

Animator gospodarki

- Gmina Staszów

Młody novator

- Mateusz Wrzochal

NOVATOR 2019-2020

Innowacyjna inwestycja

- CENTROSTAL S.A. Kielce
- Globtrak Polska Sp. z o.o. Kielce
- Jednostka Innowacyjno-Wdrożeniowa INWEX Sp. z o.o. Kielce

Współpraca nauka – przemysł

- Wydział Mechatroniki i Budowy Maszyn Politechniki Świętokrzyskiej i Kielecka Fabryka Pomp „BIAŁOGON” S.A.

Lider innowacyjności

- Katedra Zarządzania Jakością i Własnością Intelektualną Politechniki Świętokrzyskiej

Animator gospodarki

- Ośrodek Promowania Przedsiębiorczości w Sandomierzu

Młody novator

- Paulina Kostrzewa-Demczuk

NOVATOR 2021

Innowacyjna inwestycja

- 3dArtech Sp. z o.o. Kielce
- Budownictwo Drogowe BUDAR Sp. z o.o. Królewiec Poprzeczny
- Jednostka Innowacyjno-Wdrożeniowa INWEX Sp. z o.o. Kielce

Współpraca nauka – przemysł

- Zespół naukowców Politechniki Świętokrzyskiej i Budownictwo Drogowe BUDAR Sp. z o.o.

Lider innowacyjności

- Digital Engineering Solutions Sp. z o.o. Kielce

Animator gospodarki

- Jacek Brzozowski

Młody novator

- Laura Frydel

NOVATOR 2022

Innowacyjna inwestycja

- CABIOMEDE Sp. z o.o. Kielce
- IT CONTROL Sp. z o.o. Masłów
- KGA Sp. z o.o. Kielce

Współpraca nauka – przemysł

- Zespół naukowców Politechniki Świętokrzyskiej i „DOORPOL” J. Adamski, L. Łukawski Sp. J. Ostrowiec Św.

Lider innowacyjności

- PODOPHARM Sp. z o.o. Kielce

Animator gospodarki

- Świętokrzyski Związek Pracodawców Prywatnych LEWIATAN

Młody novator

- Anna Barteczko

NOVATOR 2023

Innowacyjna inwestycja

- CERRAD Sp. z o.o. Starachowice
- FANSULD Sp. z o.o. Końskie
- M.A.S. Sp. z o.o. Starachowice

Współpraca nauka – przemysł

- Centrum Innowacji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i Kopalnie Dolomitu S.A. Sandomierz

Lider innowacyjności

- PHT SUPON Sp. z o.o. Kielce

Animator gospodarki

- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach

Młody novator

- Anna Barteczko

NOVATOR 2024

Innowacyjna inwestycja

- Fabryka Kotłów SEFAKO S.A. Sędziszów
- Globtrak Polska Sp. z o.o. Kielce
- M.A.S. Sp. z o.o. Starachowice

Współpraca nauka – przemysł

- Politechnika Świętokrzyska w Kielcach i KP Inżynieria Sp. z o.o. Kielce

Lider innowacyjności

- IOZE Group Kielce

Animator gospodarki

- Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach

Młody novator

- Bartosz Witkowski

NOVATOR 2006 – 2024 w liczbach

Edycje – 18.

Wręczone statuetki – 180.

W dziedzinie “Innowacyjna inwestycja” – 83.

W dziedzinie “Współpraca nauka – przemysł” – 36.

W dziedzinie “Lider innowacyjności” – 18.

W dziedzinie “Animator gospodarki” – 19.

W dziedzinie “Młody novator” – 15.

W dziedzinie “Innowacyjna inwestycja samorządowa” – 5.

W dziedzinie “Promotor innowacji” – 4.

CERTYFIKAT STAROPOLSKI - RZETELNY PRZEDSIĘBIORCA EDYCJA 2026

Certyfikat rzetelności niezbędny w kontaktach biznesowych

Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa honoruje solidne firmy, przyznając im Certyfikat Staropolski – Rzetelny Przedsiębiorca. Posiadanie tego świadectwa jest sygnałem dla innych, że mają do czynienia z odpowiedzialnym, liczącym się na rynku partnerem. Certyfikat Staropolski – Rzetelny Przedsiębiorca przyznawany jest raz w roku.

W edycji 2026 Certyfikaty uzyskali:

- Biuro Rachunkowe BIUREX Sp. z o.o.
- Kopalnia Wapienia „Morawica” S.A.

Więcej informacji: www.siph.com.pl w zakładce „Certyfikat Staropolski”

Badania opinii przedsiębiorstw niefinansowych w Narodowym Banku Polskim – szczególne znaczenie w trudnych czasach

Narodowy Bank Polski należy do wąskiego, w skali świata, grona tych banków centralnych (w tym reprezentujących największe gospodarki), które prowadzą wyspecjalizowane, bezpośrednio badania opinii podmiotów z sektora przedsiębiorstw niefinansowych (SPN). Ich wyniki, w istotny sposób poszerzające i pogłębiające wiedzę na temat sytuacji ekonomicznej tego sektora, są ważnym źródłem wiedzy wykorzystywanym w procesach decyzyjnych tych instytucji. W Narodowym Banku Polskim system takich kanałów informacyjnych funkcjonuje już od połowy lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Jest on systematycznie rozbudowywany i modyfikowany tak, by jak najlepiej wspierał realizację głównych konstytucyjnych i ustawowych zadań Narodowego Banku Polskiego – w tym ochronę wartości polskiego pieniądza. Niezmiernie istotne znaczenie współpracy z przedsiębiorcami na tym polu staje się jeszcze ważniejsze w okresach globalnych, głębokich wstrząsów społeczno-ekonomicznych.

Trzecie dziesięciolecie XXI w. okazuje się dekadą niepewności. Po pandemii Covid-19 wybuchły duże konflikty zbrojne, w tym wojna w Ukrainie i wciąż nierozwiązane konflikty na Bliskim wschodzie. Obserwujemy też szereg zmian geopolitycznych, mających duży wpływ na międzynarodowe relacje ekonomiczne. Wydarzenia te miały i wciąż mają szereg negatywnych skutków dla gospodarki globalnej, w tym polskiej. Wywołały one m.in. bardzo silny wzrost poziomu uporczywej niepewności, gdyż utrzymuje się ona na wyraźnie podwyższonym poziomie nawet po ustąpieniu wstrząsu. Wszystkie te szoki okresowo powodowały również duże wahania cen surowców i wywindowały część z nich (obecnie m.in. ropa naftowa i gaz LPG) do poziomów niewidzianych od lat. W wyniku powyższych zaburzeń gospodarka światowa wciąż się mierzwi z zakłóceniami w łańcuchach dostaw. Opisywanym zdarzeniom towarzyszy również duża zmienność na rynkach finansowych m.in. cen akcji oraz kursów walut.

Powyższe problemy są dużym wyzwaniem dla polityki pieniężnej. Warto przypomnieć, że szereg jej efektów w pełni ujawnia się dopiero po kilku kwartałach. W dużym stopniu „celu-

je” więc ona w przyszłość i wymaga bieżącej wiedzy znacząco wspierającej prognozowanie. W tak złożonych warunkach ograniczoną użyteczność diagnostyczno-prognostyczną mają tradycyjne źródła informacji, w tym wiele wskaźników finansowych, dobrze sprawdzających się w zwykłych okolicznościach. Część przyczyn tej sytuacji związana jest z faktem, że przedsiębiorstwa zabezpieczając się przed wzrostem cen surowców lub przerwami w dostawach starają się zwiększać ich zapasy. Rosnące wydatki mogą tworzyć obraz pozornego ożywienia w gospodarce. Jednocześnie wiele firm decyduje się na zawieranie kontraktów terminowych z dostawcami. Jeśli jednak ceny instrumentu bazowego spadają dla nabywców takich kontraktów „na górze” oznacza to spore problemy. W szczególności obniża to ich wyniki finansowe, pogarsza rentowność, a także ogranicza konkurencyjność. Ale jest to przecięcie „kara za przezorność”, a nie dowód faktycznej słabości tych firm. Już te wybrane przykłady pokazują, że w złożonych i nietypowych okolicznościach społeczno-gospodarczych szczególnie potrzebne są bezpośrednie badania opinii przedsiębiorstw, w ramach których można wyjaśnić szereg powyższych trudności interpretacyjnych oraz poprawić wartość prognostyczną wielu informacji.

Narodowy Bank Polski prowadzi kompleksowe badania opinii przedsiębiorstw niefinansowych od ponad 30 lat. Niezmiernie mają one charakter głównie dobrowolny. Sposób ich realizacji zapewnia także pełną ochronę pozyskiwanych tą metodą danych jednostkowych, w tym całkowitą nieidentyfikowalność respondentów oraz nazw firm. Informacje z tych źródeł wykorzystywane są do opracowywania danych zagregowanych. W przypadku analiz przekrojowych przyjmowany poziom dezagregacji gwarantuje ich poufność. Wyniki badań opinii przedsiębiorstw są przedstawiane Zarządowi Narodowego Banku Polskiego, a także Radzie Polityki Pieniężnej. Co kwartał publikowany jest też na stronie Banku tzw. Szybki Monitoring NBP, zawierający syntezę analiz i ocen bieżącej sytuacji w sektorze SPN. W Narodowym Banku Polskim większość badań ankietowych firm prowadzona jest też

na dużych próbach podmiotów (zwykle wahaających się w granicach 1500-2500 jednostek), dobrze aproksymujących cechy populacji generalnej.

Od wielu lat badania opinii przedsiębiorstw w Narodowym Banku Polskim obejmują cztery² główne obszary:

- Szybki Monitoring NBP jest badaniem kwartalnym, skoncentrowanym na pozyskiwaniu bieżącej wiedzy i krótkookresowych (w horyzoncie do jednego roku) prognoz sytuacji podmiotów z SPN. Jego tematyka obejmuje m.in. oceny popytu, aktywności inwestycyjnej, kondycji finansowej respondentów, w tym potencjału kredytowego, dostępności, cen oraz wydajności czynnika pracy, kosztów i efektywności działalności, a także oczekiwań inflacyjnych.
 - Ankieta Roczna NBP koncentruje się głównie na średniookresowych (horyzont od roku do 2-3 lat) uwarunkowaniach sytuacji i mechanizmach funkcjonowania przedsiębiorstw. Jej kategoria jest zmienna, a tematyka obejmuje m.in. kwestie transmisji polityki pieniężnej do SPN, mechanizmów kształtowania cen, konkurencyjności sektora, strategii rozwojowych itp.
 - Formuła Ankiety Mikro NBP, po raz pierwszy przeprowadzonej w 2017 r., jest w niektórych elementach zbliżona do Ankiety Rocznej, przy czym dostosowana pod względem formy i zakresu do specyfiki małych przedsiębiorstw.
 - Badania Rynku Nieruchomości są jednym z kluczowych źródeł wiedzy w Polsce o sytuacji w tym segmencie gospodarki. Dotyczą one m.in. takich kwestii, jak popyt, podaż oraz ceny mieszkań – w różnych przekrojach analitycznych.
- Kończąc ten krótki przegląd podstawowych zadań systemu badań opinii podmiotów z SPN w Narodowym Banku Polskim, trzeba też podkreślić, że prowadzenie tak kompleksowych analiz podmiotów SPN nie byłoby możliwe bez dużego zaangażowania, wysiłku i własnej motywacji respondentów, a także dużego zaangażowania Oddziałów Okręgowych NBP.

¹Autor jest pracownikiem Narodowego Banku Polskiego, ale wyrażone w artykule poglądy nie są oficjalnym stanowiskiem instytucji afiliującej.

²Obok powyżej wymienionych Narodowy Bank Polski prowadzi też badania ad hoc oraz projekty regularne, ale o węższym zakresie podmiotowym, w tym badania małopróbkowe.

Inwestujemy w polskie

FUNDUSZE VC

Pierwsze inwestycje Future Tech Poland: BGK i EFI inwestują w technologiczną odporność Polski

Rozwój nowoczesnych technologii w obszarze bezpieczeństwa i odporności to wspólny mianownik pierwszych inwestycji Future Tech Poland. Wehikuł inwestycyjny Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI) zainwestował w trzy polskie fundusze venture capital: Cogito Capital, Expeditions i Balnord. FTP przeznaczy na ich wsparcie łącznie ponad 365 mln zł (85 mln euro). Celem inicjatywy BGK i EFI jest zwiększenie skali oddziaływania polskich funduszy na krajowy i europejski rynek VC.

Future Tech Poland zainwestował w trzy polskie fundusze capital: fundusz growth Cogito Fund II oraz fundusze venture capital, Expeditions Fund II i Balnord Fund I. Wehikuły wspierają rozwój spółek technologicznych, które opracowują nowoczesne technologie w takich obszarach jak obronność, dual-use, space-tech, enterprise software, fintech czy medtech. Łącznie, na rozwój trzech funduszy, FTP przeznaczy 85 mln euro, tj. ok 365 mln zł. Docelowo FTP zaangażuje się w kilkanaście funduszy portfelowych.

„Future Tech Poland to element programu Innovate Poland, którego założeniem jest wsparcie nowoczesnych i innowacyjnych przedsiębiorstw. FTP powstał jako odpowiedź na lukę kapitałową na rynku funduszy venture capital, która hamuje rozwój dynamicznych spółek technologicznych. Zakładamy, że kapitał, który uruchomimy dzięki Future Tech Poland, czyli nawet 5 mld zł, trafi do 150-200 innowacyjnych firm. W nadchodzących dekadach to właśnie rozwinięty, odporny system wspierania innowacji będzie jednym z filarów konkurencyjności naszego kraju. BGK jest największym inwestorem zarówno w Future Tech Poland, jak i w całym programie Innovate Poland. Inwestowanie własnych środków w przedsięwzięcia o wyższym ryzyku to rola banku rozwoju i my tę rolę odgrywamy z pełnym zaangażowaniem.

Mirosław Czekaj, prezes zarządu BGK

Efektywna współpraca

Future Tech Poland to wspólna inicjatywa BGK i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego z Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Strategia FTP zakładała zainwestowanie w kilka funduszy w 2026 roku, a już w pierwszym kwartale tego roku wehikuł BGK i EFI zaangażował się w trzy podmioty.

„Jako współinwestor i zarządzający, Europejski Fundusz Inwestycyjny wnosi do Future Tech Poland, sprawdzony proces oceny projektów dający gwarancję jakości. Dzięki szybkim decyzjom inwestycyjnym, sprawnie dostarczymy środki, które wzmocnią polski ekosystem finansowania innowacyjnych przedsięwzięć o podwyższonym profilu ryzyka. FTP zwiększy skalę i konkurencyjność polskich funduszy VC, które będą mogły lepiej wspierać rozwój najnowocześniejszych technologii. To kluczowe dla konkurencyjności i odporności gospodarczej Polski.

Marjut Falkstedt, prezes EFI

Polskie korzenie, globalny zasięg

W konferencji uczestniczyli m.in. przedstawiciele EFI, PFR Ventures, wiodących funduszy VC i PE oraz spółek technologicznych z sektora medtech, space-tech i obronności. Uczestnicy debat poruszyli m.in. temat finansowania rozwoju rodzimych technologii - na rzecz budowania odporności i bezpieczeństwa Polski - oraz zagranicznej ekspansji polskich innowacji.

Jednym z funduszy, w który inwestuje Future Tech Poland, jest Expeditions Fund II. Na jego rozwój przeznacza 31 mln euro. Expeditions to polski fundusz venture capital, który inwestuje w projekty wzmacniające

europejskie bezpieczeństwo. Spółki, które wspiera bazują na zastosowaniu sztucznej inteligencji i innych zaawansowanych technologii w obronności, cyberbezpieczeństwie i sektorze kosmicznym (spacotech).

„Expeditions inwestuje w spółki technologiczne na wczesnym etapie rozwoju w branży bezpieczeństwa od 2021 roku. W szybkim czasie udało nam się zbudować wiodącą pozycję w Europie. Naszym celem jest wsparcie najbardziej ambitnych przedsiębiorców w rozwoju produktów które będą przyszłością europejskiego sektora zbrojeniowego i nowej strategii odstraszenia. Polska ma szansę zostać centrum technologii podwójnego zastosowania i jesteśmy dumni, że będziemy mogli wspólnie z BGK i EIF pracować, aby osiągnąć ten cel.

Mikołaj Firlej, współzałożyciel i partner zarządzający Expeditions

Future Tech Poland inwestuje również w Cogito Fund II. Zaangażowanie FTP wynosi 30 mln euro. Cogito Fund II (CFII) to polski fundusz growth capital. Strategia CFII zakłada inwestycje w spółki technologiczne na etapie wzrostu (scale-ups). Fundusz dostarcza finansowanie głównie w rundzie B i rundach późniejszych, aby zwiększyć skalę działalności spółek i ich ekspansję międzynarodową, w tym na rynek USA.

„Inwestycja BGK i EFI w ramach FTP wzmacnia Balnord kapitałowo i strategicznie. Dzięki niej fundusz znacząco przekroczył zakładaną wartość co uruchomiło także większe zaangażowanie inwestorów prywatnych, a nam pozwala zwiększyć skalę działania oraz planować rezerwy follow-on do 12 mln euro na jedną inwestycję. To otwiera przed Balnord jeszcze szersze możliwości inwestowania w spółki z obszaru przełomowych technologii dual-use, takich jak sektor kosmiczny. Są to technologie kluczowe z perspektywy bezpieczeństwa technologicznego Europy. Wierzymy, że to właśnie w takim segmencie powstaną firmy, które będą napędzać reindustrializację Europy i budować długoterminową przewagę przemysłowo-technologiczną Polski.

Marcin Kowalik, partner zarządzający Balnord

Inwestycje na lata

Alokacja środków Future Tech Poland, tj. 1,5 mld zł, ma nastąpić do końca 2027 roku. FTP będzie działał przez 19 lat - tyle trwają jego poszczególne etapy: zaangażowanie środków BGK i EFI w fundusze, następnie inwestycje funduszy w spółki i finalnie wyjście (exit) oraz zwrot inwestycji do FTP.

„Polski ekosystem funduszy venture i growth capital potrzebuje podmiotów o dużych kompetencjach, doświadczeniu, a przede wszystkim o odpowiedniej sile finansowej. Dzięki Future Tech Poland tworzymy warunki, w których polski kapitał będzie w stanie skutecznie wspierać rodzime spółki technologiczne. To szczególnie ważne w momencie, gdy polskie fundusze potrzebują zdolności do finansowania coraz większych rund, zwłaszcza na późniejszych etapach rozwoju firm. Spodziewamy się inwestycji dobrze prowadzonych, gdyż zależy nam na transparentności i sprawnym procesie wzrostu spółek. Zakładamy, że w tym roku podejmiemy kolejne decyzje inwestycyjne. Łączna pula 1,5 mld zł trafi do funduszy do końca przyszłego roku. Liczymy, że inwestycje Future Tech Poland zmobilizują prywatny kapitał i wywołają efekt skali.

Jarosław Dąbrowski, członek zarządu BGK

Future Tech Poland to część programu Innovate Poland, który współtworzą BGK, PFR, EFI i PZU. Drugim filarem Innovate Poland jest Innovate PL - Fundusz Funduszy (FoF), którym zarządza PFR Ventures.